

Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slovena. Knjiga 36. Antropogeografska istraživanja II. Uredili: Akademik Dragutin Boranić i prof. dr. Ivo Rubić. Zagreb 1953. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Str. 130.

Ta knjiga nadaljuje novo serijo ZNZO in veljajo zanjo naše načelne pripombe k 34. knjigi. Rubićevo delo »Slavonski i Bosanski Brod« je vsekakor odlično in načtenja vprašanje brodskega Posavja kot geografske enote, raziskuje gravitacijski pomen Broda glede na bližnjo in daljno okolico posebno v gospodarskem oziru, kjer bo morda našel etnograf kako drobtino tudi zase. Z grafikoni in skicami pojasnjuje razna zemljepisna vprašanja, 34 fotoposnetkov pa prikazuje mestne dele. Dodan je tudi obsežen angleški povzetek.

Na straneh 111 do 130 objavlja avtor 34. knjige ZNZO Andre Jutronić »Prilog poznavanju veza Bračana s drugim otočanima i primorcima«. Spis je v tesni zvezi z avtorjevim gradivom v omenjeni knjigi in sestavljen po istih vidikih.

Ob tej priliki objavljamo željo mnogih slovenskih etnografov, da bi se radi kmalu veselili enako živahnega dela hrvaških etnografov v publikacijah, kot smo ga mogli zasledovati še pred desetletjem, ko so nas prekašali. Ne vemo, zakaj morajo hrvaški etnografi citirati že leta svoja odlična dela po — rokopisih, ki leže pri Akademiji in drugod. Dolžnost teh založb je, da pridejo z njimi kmalu na dan!

Vilko Novak

Zbornik za narodni život i običaje Južnih Slovena. Knjiga 37. Uredili: Akademik Dragutin Boranić i prof. dr. Milovan Gavazzi. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb 1953. Str. 269.

Spričo zadnjih dveh knjig je tale knjiga za etnografa tem bolj razveseljiva, saj vsebuje deset prispevkov z vsega jugoslovanskega območja. Nas posebej zamiče prvi med njimi: Dimitrije Sabadoš, Stočarske i mljekarske zgrade planinskih stanova u dolini Vrata (Julijske Alpe), str. 5—16 in na sedmih prilogah 8 fotoposnetkov in 1 slika. Moti naslov, ki pri vsej dolgoti mnogim ne pove, da je snov iz Slovenije, katere tudi v tekstu ne omenja. Odrekamo opisanim kočam tudi tako poudarjano starino in posebnost med sorodnimi stavbami pri nas. S tehnično natančnostjo so opisane tri kočice z vsemi zgradbami in prikazane s tlorisi, risbami in fotoposnetki, pri čemer pa hudo moti uporaba slovenske in hrvaške nomenklature na isti risbi. Ni jasno, kaj pomenijo na str. 5 številke v oklepajih! Res smo Slovenci zamudniki v etnografskem študiju planšarstva, toda s podobnim drobižem nočemo reševati svojih nalog, dokler ne bomo mogli prikazati večjih enot. — M. Filipović razpravlja o žiru v prehrani balkanskih narodov; O. Oštrić tkanje na Lopudu, J. Ribarić stopanje sukna v Istri, objavljeni so bukovniški spomini z Vrbnika na Krku, Banovićeve prispevki k ljudski epiki, Stojkovićeve zgodovinski prispevki k hrvaški etnografiji iz starih pisateljev itd. — Zvezek je tehten in predstavlja po daljšem času pomembno publikacijo hrvaških etnografov.

Vilko Novak

Mirko R. Barjaktarović, O zemljišnim medjama u Srba. Doktorska disertacija, izdala Srpska Akademija nauka. Posebna izdanja, knjiga CCIII, Etnografski institut, knjiga 4, Beograd 1952.

Po uvodni ugotovitvi, da je vprašanje mej in mejnikov v Srbiji doslej skoraj neobdelano, si avtor zastavlja nalogo, da ga obdela z etnološkega vidika glede na religiozno vlogo mejnika. Na podlagi gradiva, ki mu ga nudi literatura, hoče pojasniti glavna vprašanja v zvezi s tem, zlasti pa izvor in razvoj mejnika, pa tudi mejnih črt sploh.

Izvor mejnika išče avtor v kultu totema iz dobe pred nastankom zasebne lastnine. Ko se je zaradi uporabe individualnega dela v poljedelstvu